

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СІМЕЙНА ПСИХОЛОГІЯ З ОСНОВАМИ ПСИХОТЕРАПІЇ»**

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 053 «Психологія»
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Кваліфікація: магістр психології

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

проф. Л.П. Клименко

(підпис)

(протокол № 7 від «30» 08 2024 р.)

Освітня програма вводиться в дію з «01» вересня 2024 р.

В.о. ректора

проф. Л.П. Клименко

(підпис)

(наказ № 7-ВР від «30» 08 2024 р.)

Миколаїв 2024

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

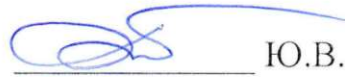
«Сімейна психологія з основами психотерапії»

Рівень вищої освіти
Спеціальність
Галузь знань
Кваліфікація:

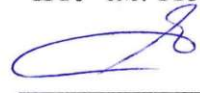
Другий (освітньо-науковий) рівень
053 «Психологія»
05 Соціальні та поведінкові науки
магістр психології

«ПОГОДЖЕНО»

Перший проректор
ЧНУ ім. Петра Могили

Ю.В. Котляр

Директор Навчально-наукового
медичного інституту
ЧНУ ім. Петра Могили

О.А. Кузнецова

Завідувач кафедри психології
ЧНУ імені Петра Могили

А.І. Яблонський

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)
канд. психологічних наук, доцент

В.В. Шевченко

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма зі спеціальності 053 «Психологія» з підготовки фахівців за другим (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти розроблена робочою групою Чорноморського національного університету імені Петра Могили у складі:

1. Шевченко Володимир Володимирович – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології;
2. Астремська Ірина Володимирівна – доктор психологічних наук, доцент, професор б.в.з. кафедри психології;
3. Кучманіч Ірина Миколаївна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Дубчак Г.М. - доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри психології Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.
2. Горопова Т.Б. - в.о. директора Комунального некомерційного підприємства Львівської обласної ради “Львівський обласний клінічний психоневрологічний диспансер”, лікар-психіатр вищої категорії, навчаючий супервізор та психотерапевт.
3. Прасол Д.В. - в.о. директора КУ “Інклюзивно-ресурсний центр №3” Миколаївської міської ради.

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 053 «Психологія»

1- Загальна інформація	
Повна назва навчального закладу та структурного підрозділу	Чорноморський національний університет імені Петра Могили, кафедра психології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – магістр в галузі психології Спеціальність – 053 «Психологія» Освітньо-професійна програма - «Сімейна психологія з основами психотерапії»
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Сімейна психологія з основами психотерапії» другого (магістерського) рівня вищої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра. Одиничний. 90 кредитів ЕКТС. Термін навчання 1 рік 4 місяці.
Наявність акредитації	Акредитація відсутня
Цикл / рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-ENEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	На базі здобутого освітнього рівня «бакалавр»
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	До повного завершення періоду навчання або наступного оновлення освітньої програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://chmnu.edu.ua/training-information-base-medical/
2- Мета освітньої програми	
підготовка висококваліфікованих і конкурентоздатних фахівців-психологів, спроможних до розв'язання складних професійних задач, зокрема у сфері сімейної психології з основами психотерапії для суб'єктів господарювання, що спеціалізуються у наданні послуг сім'ям та їх членам задля гармонійного розвитку особистості, соціально-економічної стабільності та розвитку місцевої громади, регіону, країни на основі кращих вітчизняних та світових практик.	
3- Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація(за наявності))	05 «Соціальні та поведінкові науки» 053 «Психологія» ОП «Сімейна психологія з основами психотерапії» Об'єкт вивчення: психічні явища, закономірності їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, психофізіологічні процеси та механізми,

	<p>які лежать в основі різних форм психічної активності.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі у процесі навчання та професійної діяльності у сфері сімейної психології, що передбачає проведення наукових та проєктивних досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, та здійснення професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття психіки, свідомого і несвідомого, поведінки, діяльності, вчинку, спілкування, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки; психологічні особливості життєвого шляху особистості, взаємодії людей у малих і великих соціальних групах; міжгрупової взаємодії тощо.</p> <p>Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги (тренінгові, психотерапевтичні, просвітницькі, консультаційні, психодіагностичні).</p> <p>Інструменти та обладнання: психологічні прилади, комп'ютерна техніка, мережеві системи пошуку та обробки інформації; біологічні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Програма освітньо-професійна, орієнтована на оволодіння фундаментальними та прикладними знаннями, соціальними навичками, практичними вміннями та професійними компетентностями в сфері сімейної психології.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Загальна програма в галузі психології, спрямована на можливість створення індивідуальної освітньої траєкторії «Освіта впродовж життя», підготовку фахівців високого рівня, які володіють актуальними знаннями і практичними навичками в галузі психології. Спрямована на розвиток теоретико-методологічної та прикладної бази психології та поглиблює фаховий науковий світогляд і забезпечує підґрунтя для проведення наукових досліджень та подальшої науково-педагогічної діяльності.</p>

	Ключові слова: сімейний системний підхід, психологічний експеримент, соціально-психологічна компетентність, психічний та особистісний розвиток, міжособистісна комунікація.
Особливості програми	Освітньо-професійна програма спрямована на розвиток дослідницького потенціалу, сукупності загальних та фахових компетентностей здобувача. Програма забезпечує набуття високого рівня знань та навичок, здатність розв'язувати складні задачі і проблеми за спеціальністю 053 «Психологія» ОП «Сімейна психологія з основами психотерапії» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і / або здійснення інновацій. Програма викладається українською та англійською мовами.
4- Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівці згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) а саме: 1229.7 Начальник служби 1232 Головний психолог 1483 Соціальний менеджер 2310 Викладач університету та закладу вищої освіти 2340 Фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру 2412.2 Експерт із соціальної відповідальності 2445 Професіонал в галузі психології 2445.1 Науковий співробітник (психолог) 2445.2 Практичний психолог
Подальше навчання	Можливість продовження освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем доктора філософії. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти. Безперервне навчання з метою розвитку і самовдосконалення випускників в науковій та професійній сферах діяльності.
5- Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Поєднання лекційних та групових занять, асистентська та наукова практики, консультування із науковим керівником та самостійною науково-дослідною роботою. Компетентнісний, студентоцентрований, проблемо-орієнтований підходи та ініціативне самонавчання.

Оцінювання	<p>Усні та письмові экзамени, заліки, захист звіту з практики, публічний захист кваліфікаційної роботи, атестаційний екзамен. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, незараховано), 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F) Оцінювання здобувачів вищої освіти базується на засадах студентоцентрованого навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь; - оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур; - оцінювання дозволяє здобувачам продемонструвати, наскільки вони досягли запланованих навчальних результатів. Здобувачі одержують зворотний зв'язок, який за потреби супроводжується порадами щодо навчального процесу; - існує процедура подання апеляцій із боку здобувачів. <p>Система підсумкового оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості.</p>
6- Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатись до</p>

	<p>спільної мети.</p> <p>ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>
Загальні компетентності (ЗК), визначені закладом вищої освіти	<p>ЗК11. Здатність слідувати гуманістичним та демократичним цінностям.</p> <p>ЗК12. Здатність до особистісного розвитку, розвитку особистісного потенціалу, самовдосконалення.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.</p> <p>СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.</p> <p>СК3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та / або доказові методики і техніки практичної діяльності.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p> <p>СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p> <p>СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.</p> <p>СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p> <p>СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК9. Здатність дотримуватись у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК), визначені закладом вищої освіти	<p>СК11. Здатність до ретроспективної, ситуативної та проєктивної рефлексії професійних компетенцій і здібностей, які дозволяють досягати успіху у діяльності сімейного психолога.</p> <p>СК12. Здатність добирати доречну стратегію психопрактичної діяльності на підставі аналізу власних базових компетенцій і клієнтського запиту.</p>

7- Програмні результати навчання (ПР)

- ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
- ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.
- ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та сформулювати теоретичні висновки.
- ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.
- ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.
- ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.
- ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.
- ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про завершення за допомогою або підвищення кваліфікації.
- ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.
- ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.
- ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Програмні результати навчання (ПР), визначені закладом вищої освіти

- ПР12. Володіти прийомами підвищення психологічної культури клієнтів, рівня їхнього психологічного благополуччя.
- ПР13. Розуміти важливість збереження здоров'я (власного й навколишніх) та, за потреби, визначити зміст запиту до супервізії.

8- Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>Всі науково-педагогічні працівники, які залучені до реалізації освітньої складової освітньо-професійної програми, мають підтверджений рівень наукової і професійної активності, є, переважно, штатними співробітниками.</p> <p>До здійснення навчального процесу на спеціальності 053 «Психологія» залучаються викладачі як кафедри психології, так і загальноуніверситетських кафедр: останні викладають гуманітарні та інформаційно-технічні навчальні дисципліни.</p> <p>Усі штатні викладачі відповідають за фахом або досвідом практичної роботи дисциплінам, які викладають, та мають результати професійної активності відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, інших</p>
-----------------------------	---

	<p>нормативних документів, зокрема, відповідають не менш ніж 4 критеріям Ліцензійних умов.</p> <p>Науково-педагогічні працівники систематично підвищують свою педагогічну кваліфікацію, що враховується при прийнятті рішення щодо продовження трудових відносин, шляхом стажувань, підвищення кваліфікації, участі у семінарах, тренінгах та інших видах обміну інноваційним досвідом.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Навчальна база університету дозволяє організовувати та проводити заняття з усіх навчальних дисциплін на належному науково-методичному рівні.</p> <p>В університеті наявні навчальні та лекційні аудиторії, забезпечені комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, технічними засобами навчання; є чинні угоди на проведення практики.</p> <p>Так, наявне забезпечення приміщеннями для проведення навчального процесу в аудиторіях, у спеціалізованих лабораторіях; комп'ютерними класами з комп'ютерами не старіше за п'ять років, по одному на студента. Всі аудиторії обладнані інтерактивними дошками, мультимедійними проекторами, комп'ютерами, екранами для мультимедійних презентацій, плазмовими екранами.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>В університеті функціонує навчально-наукова бібліотека з навчальною літературою у вигляді підручників, посібників, методичних рекомендацій з фундаментальних та фахових дисциплін, додаткової літератури; періодичними вітчизняними та закордонними виданнями, у тому числі в електронному вигляді. Наявні електронні каталоги та електронна бібліотека, електронна мережа та доступ до мережі Інтернет. Читальна зала обладнана комп'ютерами та бездротовим доступом до мережі Інтернет.</p> <p>Наявне належне навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін: робочі програми навчальних дисциплін, методичні розробки до групових занять, методичні вказівки до самостійної роботи студентів, індивідуальні завдання практичної спрямованості; методичні матеріали до проходження практик, завдання для контролю знань (екзаменаційні білети, тестові завдання, комплексні контрольні роботи); сучасні інформаційні джерела та комп'ютерна техніка. Необхідні навчально-методичні матеріали викладені у внутрішній мережі університету та на</p>

	<p>сучасній комп'ютерній платформі Moodle3 з вільним доступом для студентів.</p> <p>Забезпечується необхідна публічність інформації про освітньо-професійну програму. Складові освітньої програми розміщені на сайті університету, у відкритому доступі. Офіційний веб-сайт університету http://chmnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову, виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.</p>
9- Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна мобільність здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту» та угод між закладами вищої освіти України
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна мобільність здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту» та угод між ЧНУ імені Петра Могили та закордонними університетами.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних студентів проводиться згідно із вимогами законодавства та можливе, після вивчення курсу української мови

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Нормативні навчальні дисципліни			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК1	Педагогіка вищої школи	3	Залік
ОК2	Філософія інформаційного суспільства	3	Залік
ОК3	Ділова іноземна мова (англійська)	3	Залік
1.2. Цикл професійної підготовки			
ОК4	Організація та методика науково-дослідницької діяльності	4,5	Екзамен
ОК5	Сімейна психологія	4,5	Екзамен
ОК6	Психологія та психотерапія емоційних станів	4,5	Залік
ОК7	Сімейна психотерапія	5	Екзамен
ОК8	Перинатальна психологія	6	Екзамен
ОК9	Сучасні напрямки практичної психології в роботі з сім'ями	4	Екзамен
ОК10	Супервізія в сімейній психотерапії	5	Екзамен
ОК11	Виробнича практика	4,5	Диф.залік
ОК12	Асистентська практика	3	Диф.залік
ОК13	Передкваліфікаційна практика	3	Диф.залік
ОК14	Кваліфікаційна робота	12	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		65/ 73 %	
2. Вибіркові навчальні дисципліни			
2.1. Цикл загальної підготовки			
ВПП 1	Згідно каталогу	5	Залік
2.2. Цикл професійної підготовки			
ВПП 2	Усвідомлене батьківство	5	Залік
	Тренінг-практикум: інтерв'язія для психологів	5	
	Психологія подружньої пари та подружні конфлікти	5	
	Технології сучасного психологічного тренінгу у роботі з сім'ями	5	
ВПП 3	Гендерна психологія	5	Залік
	Психологія сімейних криз та кризове консультування	5	
	Психодіагностика та сімейне консультування	5	
	Психосоматика в системному сімейному підході	5	
ВПП 4	Економічна психологія сім'ї	5	Залік
	Техніки продажів, робота з запереченнями, ораторське мистецтво сімейного психолога	5	
	Психологія сексуальності	5	
	Інтерактивні технології та обладнання в сімейній психотерапії	5	
		5	

ВПП 5	Психологічний супровід сімей, що виховують дітей із особливими потребами	5	Залік
	Технології роботи із залежними та співзалежними членами родини	5	
	Психологія неповних сімей	5	
	Психологічна допомога членам зведених сімей	5	
	Психологія харчової поведінки	5	
Загальний обсяг вибірових компонент:		25 / 27 %	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		90 / 100 %	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

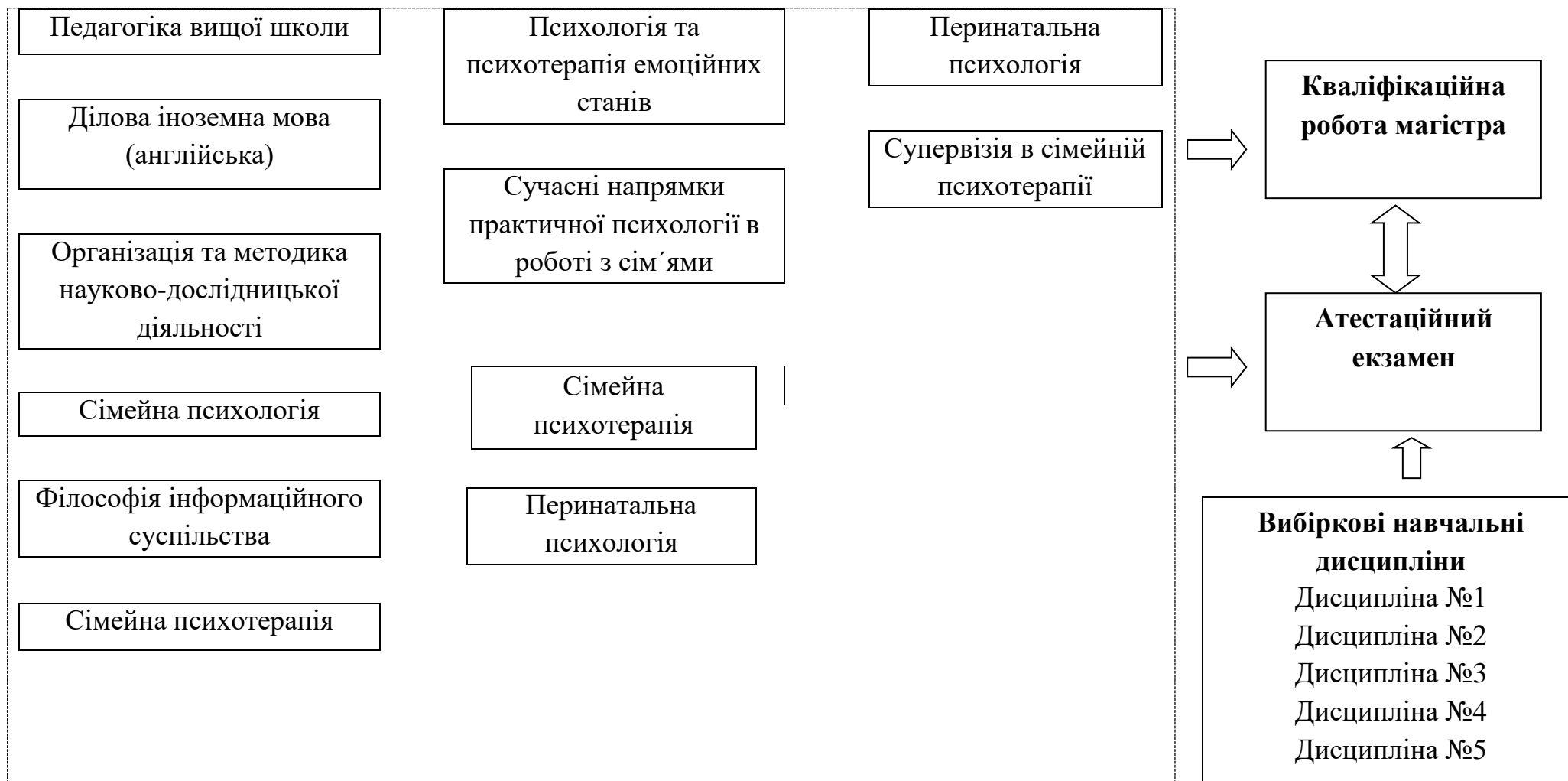
V курс

VI курс

9 семестр

10 семестр

11 семестр

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестацій здобувачів вищої освіти	Атестація за спеціальністю здійснюється у формі: публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра та атестаційного екзамену.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання задачі або комплексної проблеми у сфері сімейної психології, що супроводжується проведенням досліджень та / або застосуванням інноваційних підходів та характеризується невизначеністю умов і вимог. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у депозитарії закладу вищої освіти.
Вимоги до публічного захисту	Захист роботи відбувається у вигляді доповіді студента у присутності членів екзаменаційної комісії у супроводі демонстраційних матеріалів для візуалізації основних результатів дослідження. Публічний захист кваліфікаційної роботи проходить на засіданнях екзаменаційної комісії з здійсненням цифрової фіксації (відеозапису). Порядок засідання екзаменаційної комісії та графік захисту затверджується наказом ректора Чорноморського національного університету імені Петра Могили і заздалегідь повідомляється студентам.
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен за спеціальністю перевіряє досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньо-професійною програмою

